

**Quæstionum Canonicarum, In Quinque Libros
Decretalium, Tomus ...**

In Librum II. Decretalium, Per Triginta Titulos Distributum, In Quo Agitur
De Judiciis, Foro Competenti, Libelli Oblatione, Mutuis petitionibus, ...

Krimer, Ferdinand

Augustæ Vindelicorum, 1708

§. I. Quam vim habeat petitio restitutionis contra Spoliatorem?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73001](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73001)

tur, ne liberè possideat, ut habetur in c. Pisanis 19. h. t. ubi Pisani, qui Lucanis eripuerunt quædam castra, ex quibus Episcopus Lucanus censum annuum percipiebat, jubentur restituere illa castra, licet Pisani Episcopum dictis censibus non spoliarint; causam reddit Pontifex: quia illis, nempe Pisanis, detinentibus castra & munitiones castrorum, in quibus di-ctas pensiones recipis, & affectus, ea plene, ac liberè habere non posses, sicut habebas, quando ipsi castra eadem minimè detinebant, eo quod quamdiu ea detinent, in eorum potestate relinquuntur, te non admittere, vel repellere, quando velint.

1182. Ex hac decisione sequitur, etiam tertio licere agere interdicto unde vi contra spoliatorem Titii v. g. licet ille nullius rei spoliationem passus sit, si ex spoliatione facta Titio, illi tertio impediatur libertas, seu liber usus juris, quod habebat in re Titio per spoliium ablata, ut, si tertius in aliquo castro Titii habuit constitutum sibi censum, quem, postquam Titius eo castro spoliatus est, non quidem negat spoliator; non tamen tam liberè, ac ante, dum res esset apud Titium, obtinere potest; sic enim illius tertii etiam interest, Titium spoliatum esse; cum ex hoc ipsius Tertii conditio durior effecta sit; non enim licet tibi aliquid facere eâ magis intentione, ut alteri obsis, quam ut tibi prosis; veruntamen ut vetera castella restaurentur, & in pristinum, quem habebant olim statum reducantur, facilius conceditur; arg. c. consuluit. 7. de Judæis, quia aliud est, servare, quod factum est; aliud de novo facere, secundum gloss. ibid. V. exal-
sent.

1183. Ex eadem decisione habetur, delegatum, cui causa restitutionis integrè faciendæ in materia spoliationis commissa est, nec debere, nec posse relaxare pœnam spoliatoris, antequam spoliatus integrè sit restitutus, nimirum, antequam res, & omnia sint iterum in eo statu, in quo erant ante spoliationem; & ideo sententia delegati per Pontificem irrita fuit declarata, quia Pisanos absolvit, antequam castra essent reposita in eum statum, in quo Episcopus æquè liberè, ac ante, dum essent penes Lucanos, censum annuum recipie-

bat; quia nondum erant Lucanis reddita, sed tenebantur à Pisanis, quantumvis Episcopo non negantibus ex iisdem censum; sed cum periculo, ne aliquando Episcopum rejicerent; id, quod non erat, dum essent apud Lucanos; his positis:

è. I.

Quam vim habeat petitio restitutionis contra Spoliatorem?

Resp. hanc petitionem, ubi spoliatio vel notoria est, vel legitimè probata, esse sic privilegiatam, ut, antequam Actor restitutus sit, Spoliator non audiatur, nec Actor ei ad illa, quæ opponit, teneatur quicquam respondere; consequenter spoliatum tali casu ante omnia esse restituendum, exceptis tamen certis casibus, de quibus dicemus à n. 1188. probatur responsio data. 1. ex c. fin. de ord. cognit. ibi: super spoliatione conventus adversus restitutionem petentem non est (nisi super questione spoliationis si eum reconveniat) audiendus. Cum restitutionis petitio in hoc privilegiata noscatur, ut ipsam intentans non cogatur, ante restitutionem, spoliatoribus respondere. Quanquam ab agendo (spoliatione ab eis in modum exceptionis propositâ) repellatur. Deinde ex c. Licet, i. h. t. ubi, cum apud Gregorium IX. Philasius Cæcus conquestus esset, campum suum ab Officialibus, seu famulis Ecclesiæ irrationabiliter occupatum esse, Pontifex Episcopo Constantiensi rescripsit: si ita est, quanquam ante omnem contentionem possessio, ei debuerat violenter ablata, restitui; tamen quia Eventus Diaconus ipsius Ecclesiæ, consentiente illo, constituit, se legitimè probaturum dictum campum ejusdem Ecclesiæ juris esse, inquire veritatem: & si hoc probatum fuerit, huic dicendum est, ut à sua intentione discedat: alioquin res ei ablata reddatur. Idem dicitur L. unica c. si de momentanea possessione fuerit appellatum, ibi: cum de possessione, & ejus momento causa dicitur: etsi appellatio interposita fuerit, tamen lata sententia sortitur effectum; ita tamen possessionis reformatio-

nem fieri oportet; ut integra omnis proprietatis causa servetur.

¶ 185.

Ex his juribus deducitur 1. petitionem agentis possessorio *unde vi*, esse *privilegiatam*, ut exposuimus *num. preced.* consequenter, ante restitutionem à spoliatore factam, etsi opponat proprietatem, vel quamvis aliam exceptionem (exceptis, ut dixi, certis casibus) nec spoliatorem esse audiendum; nec Actorem illi quicquam respondere cogendum, nisi prius restitutus sit; quo fit, spoliatori condemnato ad restitutionem, nec appellationem esse concedendam; nec admittendum etiam solum per interlocutoriam, ad probationes contra petitionem Actoris proferendas; secus facta restitutione. Inutiliter enim adduceret suas oppositiones; ex his enim quid concludet Judex, si Actor non respondeat? nec enim legali suo privilegio, quo eximitur ab onere respondendi, a iudice privari potest, ante factam restitutionem, saltem momentaneam.

¶ 186.

Dixi, agentis possessorio *unde vi*; nam agenti possessorio *adipiscenda*, vel *retinenda* (ubi Reus opponit proprietatem, in continenti probandam) hoc privilegium concessum non est; ex illa verò *L. unica*, specialiter habetur, per appellationem in possessorio condemnati (si concederetur) non suspendi executionem sententiæ, à qua fuit appellatum, esto talis appellatio concedi non debeat, etiam tunc, quando Reus in possessorio *adipiscenda* condemnatus est; cum, si velit agere petitorio contra Victorem in eo possessorio, id ei integrum maneat; ac executio sententiæ condemnatoriæ porrigatur ad possessionem solum momentaneam, si condemnatus vincat in petitorio.

¶ 187.

Quæ ad usquè dicta sunt, confirmari possunt ex c. *In literis* 5. h. t. nam, cum Episcopus Brixienfis quævisset ab Alexandro III. de qua quæstione agi debeat, quando quis dicit, se de possessione violenter ejectum: & Adversarius dicit, eum non fuisse Canonicè institutum? respondit Pontifex: prius de violenta ejectione, quàm de canonica institutione agi debere: quia *Prædo etiam est secundum rigorem juris restituendus*. Nam ex hac resolutione sequitur, beneficii spoliationem proponenti, & ejus restitutionem petenti, non nocere, licet ei opponatur defectus cano-

nica institutionis; cum quæstio spoliationis præcedere debeat quæstionem proprietatis, exceptis certis casibus, de quibus à n. 1188. quod maximè confirmatur ex illis verbis: quia prædo etiam secundum juris rigorem est restituendus, de quo casu agimus superius. Nec obstat, causam possessionis, & proprietatis simul debere terminari; nam qualiter hoc intelligendum veniat? diximus à *numer.* 1176.

§. II.

In quibus casibus spoliatus non restituatur?

PRæcedente §. diximus, agentem possessorio *unde vi*, contra spoliatorem, habere petitionem *privilegiatam* à lege, vi cuius, antequam à spoliatore restitutus sit, nec audiendus sit spoliator, licet contra petitionem Actoris, seu spoliati aliquid opponat; nec spoliatus cogendus ei respondere in petitorio, nisi in certis casibus exceptis. Inter istos est. 1. si quis Conjugum alterum vindicet in manum in iudicio; nam si tali casu Reus opponat exceptionem consanguinitatis, prius de hac exceptione audiri debet Reus, quàm fiat restitutio, ut habetur c. 1. de ordine cognit. de quo jam egimus à n. 875.

Alter est, si agenti possessorio *unde vi*, à Reo per exceptionem opponatur proprietas, seu Dominium; & Actor consentiat, ut ante restitutionem cognoscatur de exceptione Rei, & hic ad ejus probationem admittatur, etiam ante factam restitutionem; ut habetur c. *Licet* 1. h. t. de quo actum est supra, n. 1184. Tertius casus est, quando ex ipsis actis notorium est, spoliato nullum jus competere; sed spoliatori; tunc enim restituendus non est, nec *privilegiatam* habet petitionem, quod tamen intellige, *saltem de jure canonico*, si etiam jus spoliatoris notorium sit; non autem secus; cum etiam Prædo restituendus sit per c. *in literis*, de quo *numer.* 1187.

Quartus casus est, si ex restitutione vertatur periculum animæ; tunc enim fieri